



„Kelmės vėjas“

Šalis:	LIETUVA
Projekto numeris:	55604
Verslo sektorius:	Europos energetika
Pranešimo tipas:	VALSTYBĖS LYGMENS
Aplinkosaugos kategorija:	
Numatoma patvirtinimo data:	2025 m. liepos 23 d.
Statusas:	Tiriamasis
PSD paskelbimo data:	

Projekto aprašymas

Finansavimas Lietuvoje įsteigtoms specialiosios paskirties bendrovėms UAB „Vėjas LT“ ir „WINDLIT“, UAB dviejų sausumos vėjo jėgainių parkų, kurių bendra įrengtoji galia yra 303 MW (atitinkamai 107 MW ir 196 MW), plėtojimui, statybai ir eksploatavimui šiaurės vakarų Lietuvoje, Kelmės rajone.

Projekto tikslai

Pagal šį projektą bus galima pastatyti ir eksploatuoti du sausumos vėjo jėgainių parkus, kurių bendra galia sieks 303 MW, o 44 turbinų generatorius tieks Europos vėjo jėgainių gamintojas. Siekiant finansuoti bendrą projekto kainą, Banko lėšos bus naudojamos kartu su Vykdytojo nuosavu kapitalu ir bendrų kreditorių lėšomis.

Poveikis pereinamajam laikotarpiui

ETI 63

Komponentas „žaliasis“: poveikis susijęs su klimato kaitos švelninimu, nes bus pastatyta 303 MW papildomų atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumų, kurie išmetamo CO₂ kiekį kasmet sumažins 707,000 t.

Komponentas „konkurencingas“: dalis pagamintos elektros energijos iš 303 MW gamybos

pajėgumų bus parduodama „Nord Pool“ biržos Lietuvos „diena-prieš“ prekybos rinkoje, o tai prisidės prie rinkos likvidumo didinimo ir jos plėtros bei stabilumo.

Informacija apie klientą

UAB „VĖJAS LT“

UAB „Vėjas LT“ ir „WINDLIT“, UAB yra Lietuvoje įsteigtos ribotos atsakomybės bendrovės. Jos visiškai priklauso į atsinaujinančius energijos išteklius orientuotai AB „Ignitis grupė“ (toliau – Rėmėjas) dukterinei bendrovei UAB „Ignitis Renewables“ – vertikaliai integruotai Lietuvos energetikos įmonei, kuri veikia Baltijos regione ir Lenkijoje ir kurios 75 proc. akcijų priklauso Lietuvos finansų ministerijai, o likusios akcijos kotiruojamos „Nasdaq Vilnius“ ir Londono vertybinių popierių biržoje.

Trumpas ERPB finansavimo apibūdinimas

Bendra projekto kaina

Trumpas aplinkosaugos ir socialinės aplinkos apibūdinimas

Projektas priskiriamas A kategorijai (2019 m. ESP). Pagrindinė aplinkosaugos ir socialinė rizika dėl 303 MW vėjo jėgainės (toliau – VJ) plėtros ir prijungimo prie tinklo yra susijusi su vėjo turbinų poveikiu paukščiams, žemei ir socialinei padėčiai, triukšmu, šešėlių mirgėjimu, poveikiu bendruomenei ir tiekimo grandinei.

Projekto vykdytojas yra gerai žinomas Bankui iš ankstesnių sandorių, turi patikimą aplinkos, socialinės ir valdysenos aspektų vadybos sistemą, institucinius gebėjimus įgyvendinti Banko PR ir pagal ankstesnius projektus yra įgyvendinęs įmonės Aplinkosaugos ir socialinių veiksmų planą (ASVP). Vėjo turbinos projektui buvo įsigytos iš Europos gamintojo, kuris turi patikimą tiekimo grandinę, sertifikuotas AS valdymo sistemas ir laikosi JT Pasaulinio susitarimo dėl atsakingo verslo praktikos.

Pagal ERPB reikalavimus, įgyvendinant Kelmės VJ projektą buvo parengtas išsamus ASPV ir papildomas informacijos atskleidimo paketas, apimantis Netechninę santrauką (NTS), SĮP ir ASVP, kurie turi būti atskleisti likus 60 dienų iki svarstymo Valdyboje. Visas ASPV paketas skelbiamas ERPB interneto svetainėje.

Kelmės VJ sudaro du sausumos vėjo jėgainių parkai Šiaurės vakarų Lietuvoje, Kelmėje; jų bendra įrengtoji galia – 303 MW (atitinkamai 107 MW ir 196 MW). Projektui buvo išduotas leidimas pagal nacionalinius teisės aktų reikalavimus, parengtas nacionalinis poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV) ir 2021 m. rugsėjį surengti vieši svarstymai Kelmės savivaldybėje, kurių metu suinteresuotosios šalys pateikė klausimus ir gavo informacijos apie siūlomą projektą. Tolesnės tikslinės projekto konsultacijos ir informaciniai renginiai buvo surengti 2024 m. ir tebevyksta gretimose bendruomenėse, kurios ribojasi su VJ.

Nepriklausomas tarptautinis konsultantas atliko aplinkosaugos ir socialinį išsamų patikrinimą (ASIP), kuris apėmė skirtumų, lyginant su Lietuvos PAV reikalavimais, analizę, paketo pagal ERPB gaires parengimą papildomai prie nacionalinio PAV, taip pat apsilankymą vietoje, siekiant patikrinti ASPV

finansavimą. Be kitų AS aspektų, buvo įvertintas tipinis projekto poveikis bendruomenės sveikatai ir saugumui, žemės įsigijimui ir socialinei padėčiai, darbo jėgos rizikai eksploatacijos metu, kadangi statybos darbai beveik baigti, biologinei įvairovei ir tiekimo grandinės rizikai.

Projekto statybos artėja prie pabaigos, o komercinė eksploatacija numatoma 2025 m.

VJ teritorija nepriskiriama jautrioms, teisiškai saugomoms ar tarptautiniu mastu pripažintoms saugomoms teritorijoms. Atlikus visus metų laikus apimantį išsamų paukščių faunos vertinimą nustatyta, kad paukščių susidūrimo su jėgainėmis rizika yra vidutinė. Kaip atsargumo priemonę klientas įsipareigojo įdiegti dirbtinio intelekto valdomas kameras, kad būtų galima pagal poreikį automatiškai išjungti turbinas ir taip išvengti paukščių susidūrimų. Tokios kameros jau buvo įrengtos ant pakankamo skaičiaus turbinų. Jo aprėpia visą VJ teritoriją ir užtikrina 360 laipsnių vaizdą. Vasaros sezono metu gali kilti šikšnosparnių susidūrimo pavojus, todėl klientas įsipareigojo įgyvendinti selektyvų turbinų išjungimą, kad būtų išvengta šikšnosparnių žūties. Užsakovas privalės vykdyti paukščių ir šikšnosparnių žūties stebėseną po statybos pagal ERPB geriausios praktikos gaires informavimo apie tolesnes klimato kaitos mažinimo priemones tikslais.

Projekto teritorijoje vyrauja žemės ūkio paskirties žemė. Projekto komponentai, tokie kaip vėjo turbinų generatoriai (VTG), požeminės elektros linijos, privažiavimo keliai ir kiti susiję įrenginiai, buvo pastatyti žemėje, išsinuomotoje iš privačių žemės savininkų pagal ilgalaikės nuomos ar servituto sąlygas. Dėl projekto nereikėjo atlikti jokio fizinio ar ekonominio perkėlimo, nes artimiausios gyvenamosios vietovės yra už projekto teritorijos ir sanitarinės apsaugos zonos ribų, o aplink VTG esančios susijusios žemės plotas yra minimalus palyginti su likusiais žemės sklypais, kuriuose ūkininkai tęsia žemės ūkio veiklą. Su statybomis ir eksploatacija susijusių nepatogumų, kur įmanoma, buvo stengiamasi išvengti, o kur tai buvo neįmanoma arba kur švelninimo priemonės nebūtų pakankamai sumažinusios poveikio, buvo kompensuojama. Bendrovė nuolat bendradarbiauja su gyventojais ir ūkininkais, įskaitant bendruomenės skundų nagrinėjimo mechanizmą, pragyvenimo šaltinių atkūrimo ir atstatymo darbus, kai tokios priemonės yra būtinos. Projektas neturi jokio poveikio saugomiems kultūros paveldo objektams, o prieiga prie visos esamos bendruomenės infrastruktūros yra užtikrinama visą laiką. Galimo fizinio poveikio – šešėlių mirgėjimo – mažinimo priemonės jau įdiegtos.

Remiantis šiuo ESDP buvo parengtas ASVP ir iš esmės suderintas su Paskolos gavėju. Be pirmiau aprašytų biologinės įvairovės ir socialinių poveikio mažinimo priemonių, jame, be kita ko, numatyta sukurti integruotą Aplinkosaugos ir socialinių aspektų vadybos sistemą, apimančią visą objektą ir visus likusius projekto etapus, įskaitant specialų Veiklos, aplinkos ir socialinių aspektų vadybos planą veiklos etapui, parengti Biologinės įvairovės valdymo planą, įgyvendinti SĮP, paskirti atstovą ryšiams su bendruomene arba bendruomenės vadybininką bei kitus aplinkos, sveikatos ir saugos darbuotojus projekto lygmeniu, toliau tobulinti įmonės AS vadybos sistemas, skundų nagrinėjimo mechanizmą, veiklos Sveikatos ir saugos priemones ir nuolatinį suinteresuotųjų šalių dalyvavimą, kaip nurodyta SĮP.

Projekto ir ASVP įgyvendinimą Bankas stebės naudodamasis Aplinkosaugos ir socialinės atsakomybės ataskaitomis, Paskolos davėjo patarėjų ataskaitomis ir prireikus apsilankymų vietoje metu.

Techninis bendradarbiavimas

Nėra

Papildomumas

Bankas siūlo didelės apimties priemonę, skirtą vienam didžiausių atsinaujinančios energijos projektų šalyje. Be to, dalyvaujant Bankui, bus taikomi aukštesni aplinkosaugos standartai, nei įprasta, todėl bus įdiegti moderniausi AI technologijomis grindžiami sprendimai, skirti paukščių susidūrimų prevencijai ir rūšių apsaugai, taip pat energijos nuostolių mažinimui. Bankas padėjo parengti viešai skelbiamą išsamų poveikio aplinkai ir socialinio poveikio vertinimą (ASPV) ir papildomą dokumentų rinkinį, apimantį Suinteresuotųjų šalių įtraukimo planą (toliau – SĮP) ir Skundų nagrinėjimo mechanizmą bei Ryšių su bendruomene funkcijos įgyvendinimą, siekiant užtikrinti skaidrumą ir atskaitomybę, bendradarbiavimą su suinteresuotosiomis šalimis bei dialogą su susijusiomis bendruomenėmis.

Įmonės kontaktinė informacija

Edgaras Sabaliauskas
edgaras.sabaliauskas@ignitis.lt; treasury@ignitis.lt
 +370 617 77707
www.ignitisgrupe.lt/en
 Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius

Pereinamasis laikotarpis

Papildomą informaciją apie ERPB taikomą poveikio pereinamajam laikotarpiui vertinimo metodiką rasite [čia](#).

Verslo galimybės

Dėl verslo galimybių ar viešųjų pirkimų siūlome kreiptis į kliento įmonę.

Dėl verslo galimybių su ERPB (nesusijusių su viešaisiais pirkimais) siūlome kreiptis:

Tel.: +4420 7338 7168

El. paštas: projectenquiries@ebrd.com

Dėl valstybinio sektoriaus projektų siūlome apsilankyti interneto svetainės puslapyje [ERPB viešieji pirkimai](#):

Tel: +44 20 7338 6794

El. paštas: procurement@ebrd.com

Bendro pobūdžio paklausimai

Specifinio pobūdžio paklausimus galima pateikti naudojantis [ERPB paklausimų forma](#).

Aplinkosaugos ir socialinė politika (ASP)

[ASP](#) ir su ja susiję reikalavimai veiklai (RV) nustato, kokiais būdais ERPB įgyvendina savo

įsipareigojimą skatinti „aplinką tausojančią ir tvarią plėtrą.“ Į ASP ir RV Bankas yra įtraukęs specialias nuostatas, pagal kurias reikalaujama, kad klientai laikytųsi nacionaliniais įstatymais nustatytų galiojančių reikalavimų dėl informacijos viešinimo ir konsultacijų, o taip pat įvestų skundų teikimo ir nagrinėjimo tvarką, suteikiančią galimybę suinteresuotosioms šalims pateikti ir lengviau išspręsti susirūpinimą keliančius klausimus bei skundus, ypač dėl kliento ir projekto veiklos aplinkosaugos ir socialinėje srityje. Priklausomai nuo projekto keliamų pavojų ir poveikio aplinkai bei socialinei padėčiai pobūdžio ir masto, ERPB papildomai reikalauja, kad jo klientai atitinkamai atskleistų informaciją apie projektą keliamus pavojus ir poveikį, arba surengtų konstruktyvias konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis, apsvarstytų atsiliepimus ir į juos reaguotų.

Išsamesnę informaciją apie ERPB praktiką šiais klausimais rasite [ASP](#).

Sąžiningumas ir atitikties užtikrinimas

ERPB Vyriausiojo atitikties pareigūno tarnyba (VAPT) skatina gero valdymo praktiką ir užtikrina, kad visai Banko veiklai būtų taikomi aukščiausi sąžiningumo standartai, kuriuos numato tarptautinė geriausia praktika. Siekiant užtikrinti, kad projektai nekeltų nepageidautino pavojaus sąžiningumui ar Banko reputacijai, visiems klientams taikomas išsamus sąžiningumo patikrinimas. Bankas yra tos nuomonės, kad veiksmingiausia priemonė užtikrinti Banko operacijų sąžiningumą – nustatyti problemas ir jas išspręsti projekto vertinimo bei tvirtinimo etapais. Pagrindinis vaidmuo užtikrinant tokių apsauginių priemonių taikymą tenka VAPT, kuri taip pat padeda stebėti projektuose kylančius pavojus ir po investavimo.

Be to, VAPT atsako už įtarimų dėl sukčiavimo, korupcijos ir netinkamo elgesio ERPB finansuojamuose projektuose tyrimą. Bet kuris sukčiavimą ar korupciją įtaręs asmuo (nesvarbu, ar būtų Banko darbuotojas, ar ne) turėtų nusiųsti rašytinį pranešimą vyriausiajam atitikties pareigūnui el. paštu compliance@ebrd.com. Problemas, apie kurias buvo pranešta, VAPT nukreips toliau spręsti. Visi gauti pranešimai, įskaitant anoniminius, bus peržiūrėti. Pranešimus galima pateikti bet kuria oficialia Banko kalba arba šalių, kuriose Bankas vykdo veiklą, kalbomis. Pateikta informacija turi būti įgyta garbingai.

Prieigos prie informacijos politika (PIP)

2020 m. sausio 1 d. įsigaliojanti Prieigos prie informacijos politika (PIP) nustato ERPB informacijos atskleidimo ir suinteresuotųjų šalių konsultavimo, kuriuo siekiama skatinti geresnę informacijos sklaidą ir Banko strategijos, politikos bei veiklos supratimą, principus. Norėdami sužinoti, kokią informaciją galima gauti ERPB interneto svetainėje, apsilankykite [Prieigos prie informacijos politikai](#) skirtame puslapyje.

Specifinio pobūdžio prašymus suteikti informaciją galima pateikti naudojant [ERPB paklausimų formą](#).

Nepriklausomas atskaitytumo pagal projektus mechanizmas (NAPPM)

Tuo atveju, jei mėginimai išspręsti aplinkosaugos, socialines ar informacijos viešinimo problemas tiesiogiai su Klientu ar Banku (pvz., per Kliento projekto lygmens skundų nagrinėjimo mechanizmą arba tiesiogiai pasitelkus Banko vadovybę) buvo nesėkmingi, apie susirūpinimą keliančias problemas fiziniai asmenys ir organizacijos gali pranešti per ERPB Nepriklausomą atskaitytumo pagal projektus mechanizmą (NAPPM).

NAPPM užtikrina, kad bus atliktas nepriklausomas su projektu susijusių problemų, dėl kurių buvo padaryta arba galimai bus padaryta žala, patikrinimas.

Mechanizmo paskirtis – remti projekto suinteresuotųjų šalių dialogą sprendžiant aplinkosaugos, socialines ir informacijos viešinimo problemas; nustatyti, ar Bankas

laikosi savo [Aplinkosaugos ir socialinės politikos](#) arba konkrečiam projektui taikomų [Prieigos prie informacijos politikos](#) nuostatų ir, jei taikoma, spręsti bet kokius minėtų politikų nesilaikymo klausimus, tuo užtikrinant, kad ateityje nebepasitaikytų su Banku susijusių neatitikties atvejų.

Apsilankykite [Nepriklausomam atskaitingumo pagal projektui mechanizmui skirtame tinklalapyje](#), kuriame rasite išsamesnę informaciją apie NAPPM, jam priskirtas funkcijas ir kaip [pateikti Prašymą](#) atlikti peržiūrą. Jei norėtumėte pasitarti ir daugiau sužinoti apie NAPPM bei prašymų teikimo tvarką, susisiekite su NAPPM el. paštu ipam@ebrd.com.